

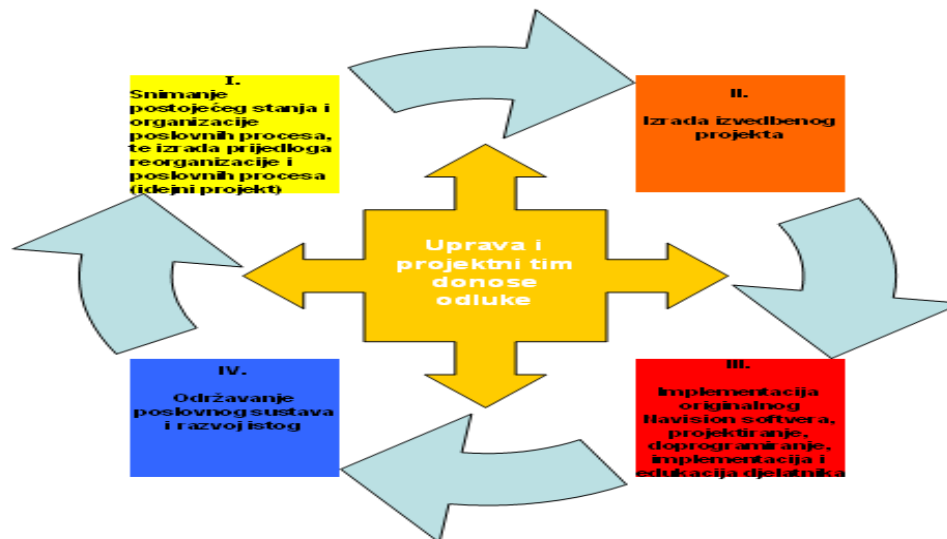
UPRAVLJANJE PROJEKTIMA

ŽIVOTNI CIKLUS PROJEKTA

POJAM I DEFINICIJA PROJEKTA

- Pod **projektom** podrazumevamo jednokratnu celovitost međusobno logičkog redosleda povezanih aktivnosti sa zajedničkom svrhom, a ograničenim trajanjem.
- Projekti se obavljaju na svim organizacionim nivoima. Mogu uključivati od jedne do nekoliko hiljada osoba. Rok trajanja im je od nekoliko nedelja do nekoliko godina. Takođe, u sebe mogu uključiti jedan deo organizacione strukture, do nekoliko organizacija, međusobno povezanih partnerskim odnosima ili zajedničkim ulaganjima. Međutim, projekti su kritični za realizaciju organizacijskih strategija zbog činjenice da su upravo oni sredstvo primene strategije, budući da se putem nj

ŽIVOTNI CIKLUS PROJEKTA

- Životni ciklus projekta predstavlja vremenski period u kome se, kroz određeni broj faza i veliki broj aktivnosti, projekat dovodi do završetka.
- Predstavlja kontinuirani proces realizacije projekta i čine ga četiri osnovne faze:
  - Identifikacija projekta.
  - Priprema projekta.
  - Procena projekta.
  - Nadzor realizacije projekta.

FAZE ŽIVOTNOG CIKLUSA PROJEKTA

- Životni ciklus projekta se sastoji iz četiri faze:
  - **Iniciranje.**
  - **Planiranje.**
  - **Izvršenje** (koje obuhvata *praćenje i kontrolu*).
  - **Evaluacija.**

FAZA INICIRANJA

- Podrazumeva definisanje svrhe i obima, opravdanje za preduzimanje i rešenje za realizaciju datog projekta. Ona takođe uključuje i regrutovanje projektnog tima i izvođenje faze kritikovanja, pre nego što se pređe na narednu fazu.
- Ključne faze:
  - **Poslovna situacija.**
  - **Studija izvodljivosti.**
  - **Projektni zadatak.**
  - **Projektni tim.**
  - **Faza pregleda.**

FAZA PLANIRANJA

- Podrazumeva stvaranje niza planskih dokumenata koji će voditi tim tokom trajanja celog projekta.
- Ključne faze:
  - **Sveobuhvatan plan projekta.**
  - **Plan resursa.**
  - **Finansijski plan.**
  - **Kvalitativni plan.**
  - **Plan rizika.**
  - **Prihvatanje plana.**
  - **Plan komunikacija.**
  - **Faza pregleda.**

FAZA IZVRŠENJA

- Tokom faze izvršenja materijali su isporučeni i projekat je fizički izgrađen i predstavljen klijentu.
- Procesi upravljanja mogu biti uspešni, ako su zadovoljeni svi kriterijumi koji su propisani u sledećim karakteristikama treće faze životnog ciklusa projekta:
  - **Upravljanje vremenom.**
  - **Upravljanje troškovima.**
  - **Upravljanje kvalitetom.**
  - **Upravljanje rizikom.**
  - **Upravljanje promenama.**
  - **Menadžment preispitivanja.**
  - **Menadžment prihvatanja.**
  - **Menadžment komunikacije.**

FAZA EVALUACIJE

- Faza evaluacije, ili **faza zatvaranja projekta** podrazumeva privođenje kraju projekta, predaju projektne dokumentacije dobavljačima po prestanku ugovora, oslobađanje sredstava projekta i podnošenje izveštaja svim zainteresovanim stranama.
- Evaluacija se često sprovodi od strane nezavisnog lica, ne bi li se obezbedilo nepristrasno mišljenje o ishodu projekta.
- Evaluacija takođe treba da utvrdi da li je projekat prilagođen procesu upravljanja navedenog u projektnom zadatku, treba da identifikuje ključna dostignuća projekta, uspeh i/li neuspeh celog projekta ili jednog njegovog segmenta.
- Na kraju, evaluacija bi trebalo da:
  - Obezbedi listu najvećih dostignuća za projekat i da opiše pozitivan efekat kojim svaki projekat utiče na poslovanje između projektnog menadžment-tima i klijenta.
  - Navede nedostatke projekta i opiše posledice koje su ti nedostaci imali na poslovanje.
  - Izvede naučene lekcije iz projekta i pravi listu preporuka koje bi pomogle sličnim projektima u budućnosti.

ZAKLJUČAK

- Životni ciklus projekta predstavlja period u kome se projekat kroz određeni broj faza i aktivnosti dovodi do završetka.
- Sagledavanje životnog ciklusa projekta pomaže da se odredi:
  - Kakve je sve radne aktivnosti potrebno obaviti u svakoj od faza.
  - Ko treba da učestvuje/obavi aktivnost u nekoj od faza.
- Završetak neke od faza projekta obično se koristi za pregled postignutih rezultata i dotadašnjeg toka projektnih aktivnosti, u vidu:
  - Provere, da li projekat zadovoljava kriterijume za prelazak na sledeću fazu
  - Otkrivanja i korigovanja grešaka u izvođenju projektnih aktivnosti.
- Iz svega ovoga možemo izvesti zaključak da je za izvršenje projekta neophodno poštovati proceduru da bi projekat bio uspešan.
- Svemu tome doprinosi upravo životni ciklus projekta.